

Pinus ja Paavo

Teksti: Annika Luther
Kuvat: Bettina Björnberg

Tällä satukirjalla haluamme kertoa lapsille, miten suuret puut ovat aloittaneet elämänsä pieninä taimina. Kerromme, mitä vaiheita metsän puut käyvät läpi ennen kuin niistä tulee isoja, uljaita puita, joiden kävyistä putoaa siemeniä, joista syntyy uusia taimia. Puut ja metsä muodostavat jatkuvasti uudistuvan kiertokulun.

Julkaisija:
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio

Pinus
ja
Paavo

Tässä näet Paavon, jota kutsutaan Pojuksi. Hän on viisi vuotta vanha ja satakymmenen senttimetriä pitkä.

Tässä on Pinus, jota kutsutaan Pinukseksi. Se on yhden kesän ikäinen ja kolme senttimetriä pitkä.

Poju kävelee metsässä.

– Eihän täällä ole mitään metsää! Poju sanoo kiukkuisesti.

– No, varmasti on! Siirry syrjään, ettet astu päälleni, senkin iso puhveli! Pinus tiuskaisee.

– Oi anteeksi! Poju sanoo ja asettuu vatsalleen.

– Tämä metsähän on niin pieni, että tarvitaan melkein suurennuslasia.

Nyt Poju on täyttänyt kahdeksan vuotta ja haluaa, että häntä kutsutaan Paavoksi. Paavo on kasvanut viisitoista senttimetriä, mutta Pinus on jo viisitoista kertaa pidempi. Koulussa isot pojat kiusaavat joskus Paavoja. Metsässä korkeat, terävät ruohot kiusaavat jatkuvasti Pinusta. Ne kietoutuvat sen ympärille ja kasvavat sen pään yläpuolelle niin, että Pinuksesta tulee ihan heikko ja vaaleanvihreä.

– Minä autan sinua! sanoo Poju (anteeksi, Paavo!) ja polkee ruohikkoa Pinuksen ympärillä. Huiskis ja tumps ja pläts!

– Siitä saitte, senkin kiusankappaleet!

– Ilmaa ja valoa! Juuri sitä, mitä tarvitsen! Pinus sanoo.

Pinus kasvaa ja kasvaa, kohta se voi näyttää ruohoille pitkää nenää. Mutta ruohon tilalla Pinuksen ympärillä kasvavat koivut Betula, Betula ja Bettiina ja ne alkavat tulla melko tungetteleviksi. Pinuksella on hieman tukalat olot kesällä, mutta talvella jänis tulee ja syö koivut.

– Ikävää niille, mutta onneksi minulle! Pinus ajattelee.
Lumen alla myyrät nakertavat vähän Pinuksen kuorta. Sitten ne
valitsevat toisen puun, koska Pinus maistuu epätavallisen pahalta.

Kun Paavo on viisitoistavuotias, hän on yhtä pitkä kuin isänsä.

Se ei kuitenkaan ole
mitään verrattuna
Pinukseen, joka
on kasvanut
neljämetriseksi.
Paavolla on kesätöitä
metsässä ja
hän raivaa
pois pienimmät
ja käyrimmät
puut. Pinukseen
hän ei koske,
hehän
tuntevat
toisensa.

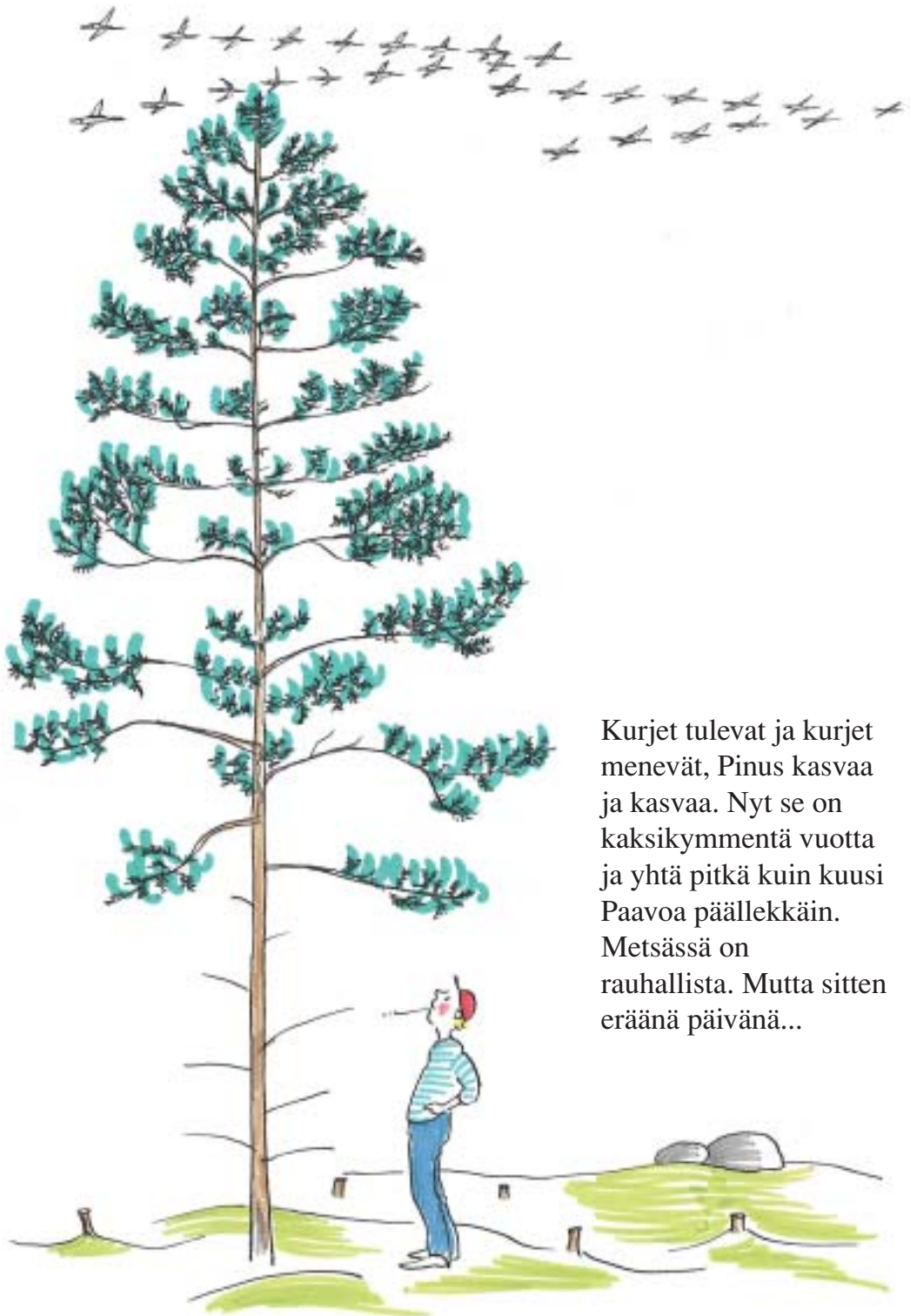

– Läts, lörps, töminä ja jytinä! Hirviemo kahden ison vasan kanssa kulkee talvella metsässä. Ne syövät vähän sieltä ja vähän täältä ja usealta Pinuksen naapurilta katoaa latva parempiin suihin. Pinus selviää pelkällä katkenneella oksalla.

Kurjet tulevat ja kurjet
menevät, Pinus kasvaa
ja kasvaa. Nyt se on
kaksikymmentä vuotta
ja yhtä pitkä kuin kuusi
Paavaa päällekkäin.
Metsässä on
rauhallista. Mutta sitten
eräänä päivänä...

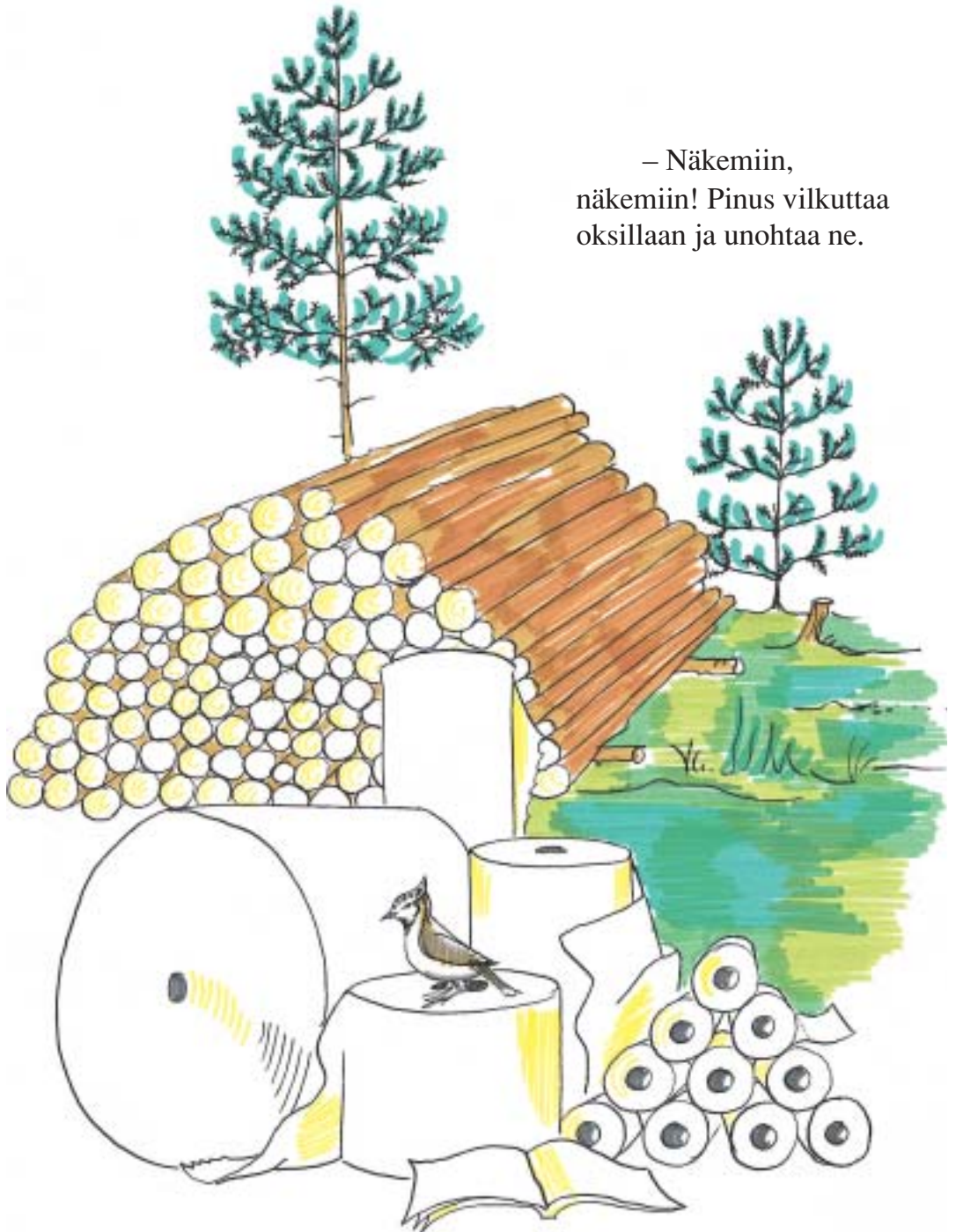
Jokin hirviö tärisyttää koko metsää! Hirviöllä on pyöreät loistavat silmät ja se tömisteleä äänekkäämmin kuin hirvet ja murahtelee kuin ukkonen. Jättiläismäinen käsivarsi heiluu puolelta toiselle ja kaataa puita oikealla ja vasemmalla.

– Nyt minä kuolen! Pinus ajattelee, mutta hakkuukonetta kuljettaa Paavo, joka ei tietenkään aio vahingoittaa vanhaa ystäväänsä. Pinus jää seisomaan metsään ja saa vielä enemmän tilaa venytellä. Ne puut, jotka joutuivat hirviön kitaan, muuttuvat vähitellen paperiksi, lehdiksi tai vaikkapa WC-paperiksi. Ehkä juuri tämän kirjan paperi on tehty niistä.

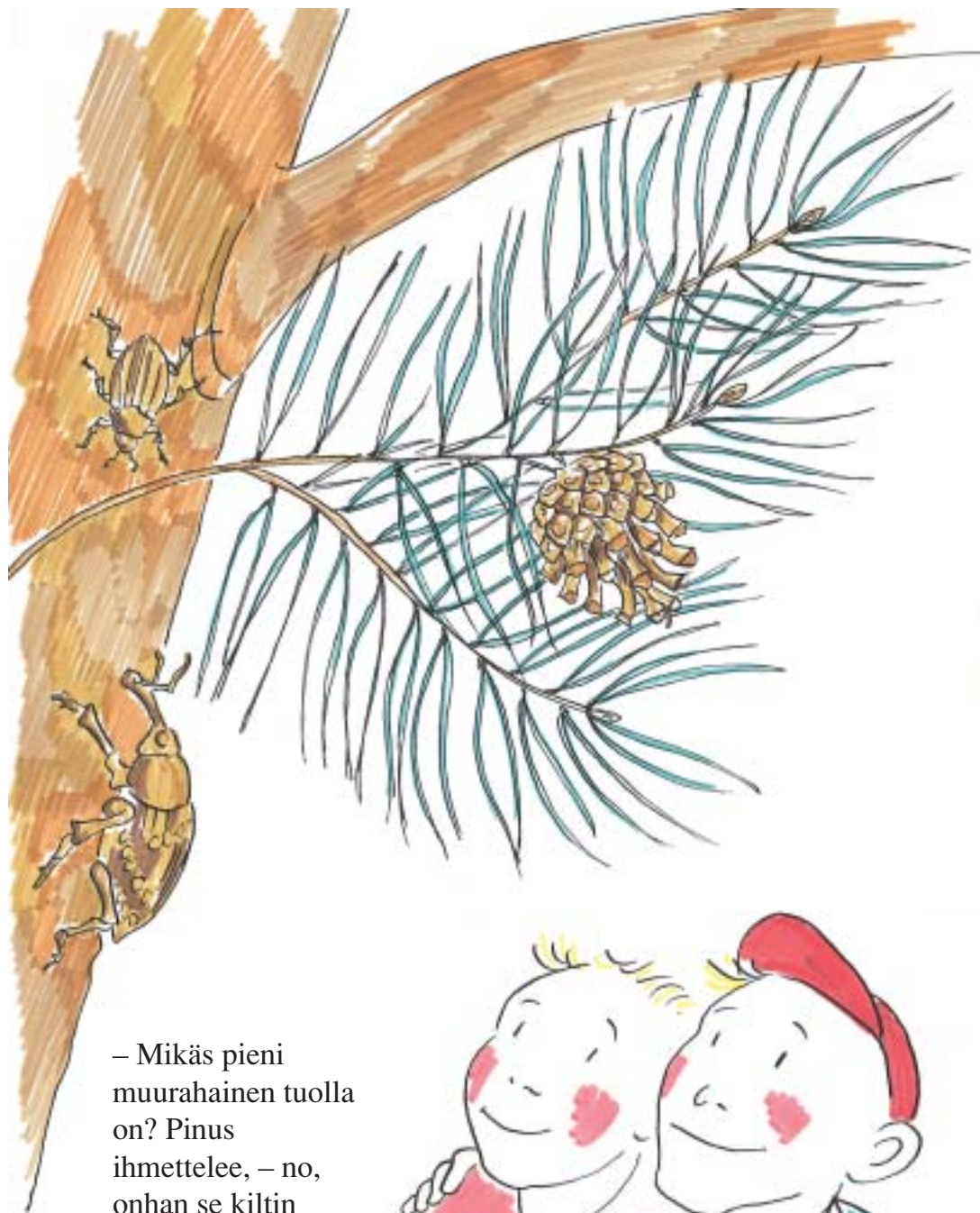
– Näkemiin,
näkemiin! Pinus vilkuttaa
oksillaan ja unohtaa ne.

Eräänä päivänä Paavo löytää tytön, josta hän pitää ja ottaa tytön mukaansa metsään. Sinulla on aika isoja ystäviä! tyttö sanoo ja taivuttaa päänsä taaksepäin voidakseen katsella Pinuksen komeaa latvusta.

– Mikäs pieni
muurahainen tuolla
on? Pinus
ihmettelee, – no,
onhan se kiltin
näköinen...

Paavo ja tyttö menevät naimisiin ja saavat kolme lasta. Pinus kukkii joka vuosi ja lähettää tuulen mukana keltaista jauhoa muistuttavaa siitepölyä.

Hirvet tömis-
televät alhaalla
maanpinnalla, mutta
Pinuksen ei enää
tarvitse pelätä
niitä. Ytimen-
näivertäjätäkään
eivät enää pysty
vahingoittamaan
sen tervettä
runkoa. Puukiipijä
hyppelee
runkoa ylös alas
ja poimii
raoissa
piileskeleviä
hyönteisiä ja
hämähäkkejä.

Kevättalvella käpylinnut ja korvit rakentavat pesän Pinuksen tuuheaan latvaan. Paavo ripustaa linnunpöntön puuhun auttaakseen koditonta pöllöä.

Kun hirviö ilmestyy toisen kerran, Pinus pysyy rauhallisena. Näin korkealta melu ei tunnu yhtä pelottavalta. Pinus on niin pitkä, ettei se oikein näe, kuka hirviön sisällä istuu. Sen olisi ehkä vaikea tunnistaa harmaatukkaista Paavoja, joka on jo viisikymmentäviisivuotias.

Tällä kerralla hirviö ei kaada ainoastaan pienempiä puita, joista tulee kuitupuuta ja ajan mittaan paperia. Nyt se ottaa myös isoja tukkipuita. Paavo on saanut lastenlapsia ja aikoo rakentaa itselleen isomman talon. Ne tukit, joita hän ei tarvitse, hän myy ja vähitellen ne putkahtavat esiin tuoleina, sänkyinä, ovina ja sinä pienenä puukoirana, jonka Paavon vaimo juuri osti lastenlapsistaan pienimmälle.

Suurimmat ja hienoimmat puut - tietysti myös Pinus - saavat jäädä seisomaan. Tuuli humisee niiden latvoissa. Kurjet tulevat ja kurjet menevät.

Nyt Paavo on eläkkeellä. Hänen mahansa on aika pyöreä ja aina, kun hän haluaa kutsua jotakin lastenlastaan, hänen täytyy luetella kaikkien muidenkin nimet ennen kuin hän osuu oikeaan. Paavo lähtee vaimonsa kanssa eläkeläisristeilylle Tukholmaan. Siellä he syövät marsipaanileivoksia ja käyvät museossa.

Myös Pinus on pulskistunut. Se ei enää kasva niin paljon pituutta, ainoastaan paksuutta. Kuoressa on syviä uurteita ja oksat ovat paksuja ja kiemuraisia. Se seisoo omalla paikallaan ja näkee kurkien tulevan ja menevän. Kaikki on samanlaista, vuodesta toiseen.

Eräänä päivänä metsän läpi köpittelee pieni ukko. Se on Paavo, joka nyt on ihan valkohapsinen. Hän on kahdeksankymmentä vuotta ja kävelee kahden kepin avulla. Paavo pysähtyy Pinuksen rungon luona ja taputtaa sitä ryppyisellä kädellään.

– Hei sitten, vanha
ystävä, nyt alkaa loppu
häämöttää.

– No, ei ollenkaan, minä
voin seistä tässä vielä
kaksisataa vuotta, jos haluan!
Pinus suhisee, mutta Paavo on
jo niin kuuro, ettei hän kuule
sitä.

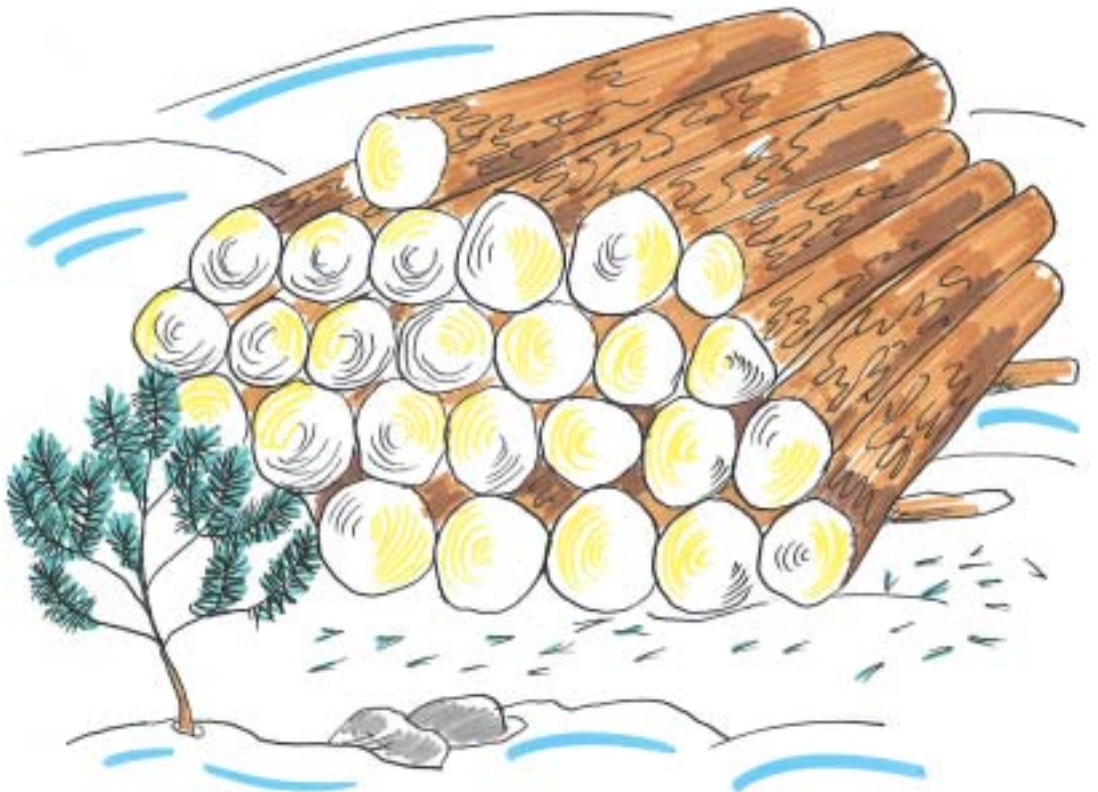

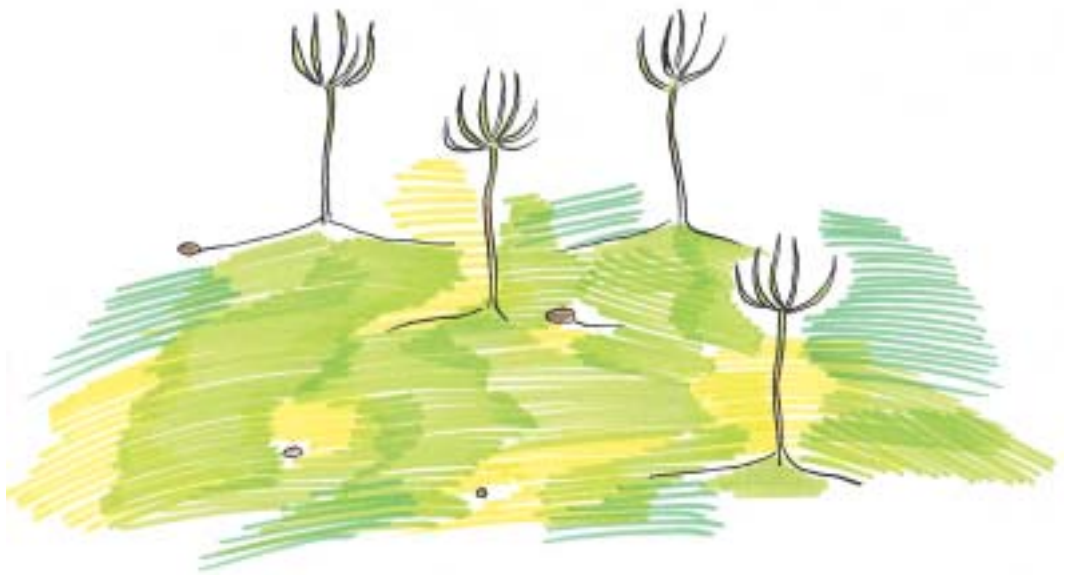
Kun hirviö ilmestyy kolmannen kerran, se popsii loputkin metsästä. Pinus kaatuu ryminällä, niin että kaikki sen kävyt lentävät hankea pitkin ja avautuvat.

– Se oli hauskaa niin kauan kuin sitä kesti, se ehtii ajatella, ennen kuin hirviö riisuu siltä oksat ja katkoo sen siisteiksi tukinpätkiksi.

Mutta kun kävyt aukeavat, siemenet tipahtavat ulos. Jotkut niistä lentävät vähän matkaa pienellä siivellään. Kun lumi on sulanut, ne itävät ja Pikku-Pinus toisensa perään kohottaa kirkuvan vihreät, piikikkäät vauvahavunsa. Metsässä mikään ei milloinkaan lopu kokonaan.

Sponsorit:

Svenska Kulturfonden
Suomen Latu ry
Metsämörriohjaajat ry
Konditionsfrämjandet rf
Föreningen för Skogskultur rf
Metsäteollisuus ry
Tapion siemenkeskus

Kääntäjä:

Annika Mäklin

tuotenumero: 1052
ISBN 952-9891-79-2